

In gesprek over formatief evalueren

Doel

Deze set kaartjes met uitspraken helpt om het concept van formatief evalueren scherp te krijgen. Door met elkaar hierover in gesprek te gaan kan je als collega's een gemeenschappelijk taal ontwikkelen.

Voorbereiding

Druk de kaartjes enkelzijdig af op stevig papier en knip deze uit. Zorg dat er per drie tot vijf personen een set beschikbaar is. De lege kaartjes geven de mogelijkheid om eigen uitspraken op te schrijven.

NB Afhankelijk van de beschikbare tijd, kunnen er eventueel een aantal kaartjes uitgehaald worden.

Praktische tips bij het gebruik

- Speel in groepjes van drie tot vijf personen.
  - Elk groepje:
    - bekijkt en bespreekt de uitspraken op de kaartjes;
    - sorteert de kaartjes in twee stapels: wel passend bij formatief evalueren of niet passend;
    - gebruikt eventueel lege kaartjes om eigen aanvullende uitspraken op te schrijven;
    - selecteert uit de stapel vijf uitspraken waarmee het concept formatief evalueren volgens hun het best wordt weergegeven.
  - Vergelijk de uitkomsten van de verschillende groepjes. Bespreek overeenkomsten en verschillen in gekozen kaartjes. Laat deelnemers uitleggen waarom een bepaalde uitspraak bij het concept van formatief evalueren past. Stel als gespreksleider kritische vragen.
  - Bekijk samen de animatie 'Wat is formatief evalueren?' (<http://formatiefevalueren.slo.nl>).
  - Laat de groepjes naar aanleiding van de animatie bekijken of ze nog kaartjes willen wijzigen van de vijf uitgekozen kaartjes.
  - Verzamel de groepsresultaten, bespreek deze en bepaal op basis hiervan samen de kernaspecten van formatief evalueren.
- NB Laat eventueel een of meer groepjes hun keuze pitchen waarbij de andere aanvullen.

1

Feedback bestaat alleen uit
'goed of fout'

2

Leerlingen worden uitgedaagd
het beste uit zichzelf te halen

3

Afvinken van leerdoelen

4

Vaardigheden worden
zoveel mogelijk gemeten
met gestandaardiseerde toetsen

5

Fouten maken hoort erbij

6

Continu informatie verzamelen
helpt de leraar
onderwijs op maat te geven

7

Doelen worden bijgesteld
n.a.v.
het gemiddelde van de groep

8

De leerling wordt beoordeeld
in vergelijking met
zijn eerdere prestatie

Leerlingen zien cijfers als
belangrijkste bron van motivatie

Resultaten vormen input
voor gesprekken met leerlingen

Vaardigheden worden geëvalueerd
aan de hand van rubrics
met 'ik kan'-uitspraken

De ontwikkeling van vaardigheden
wordt doorlopend gemonitord

De school kent een lerende cultuur
(leerlingen en leerkrachten
leren van en met elkaar)

Persoonlijke feedback
is meestal positief
(zoals 'Goed gedaan')

Leerdoelen zijn zichtbaar,
duidelijk en worden besproken
met de leerlingen

De leerling is eigenaar
van het leerproces
(neemt zelf verantwoordelijkheid
en maakt keuzes)

Toetsen in de breedte (zowel kennis als vaardigheden)

Maatwerk bieden aan leerlingen in het leerproces

Ontwikkelingen worden bijgehouden in een portfolio

In een groep van 26 leerlingen heb je 27 leerkrachten

Meerdere toetsmomenten bij dezelfde leerdoelen zorgen voor beter zicht op het behalen van doelen

Uitgaan van de 'leer-kracht' van leerlingen

Werken met rubrics

LVS inzetten bij de overgang naar het volgende leerjaar

Van veel cijfers geven
naar weinig cijfers geven

De leerling weet wat van
hem/haar wordt verwacht

De leerkracht voert
regie op de doelen
die behaald moeten worden

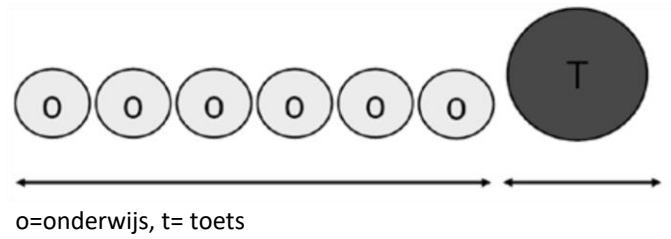
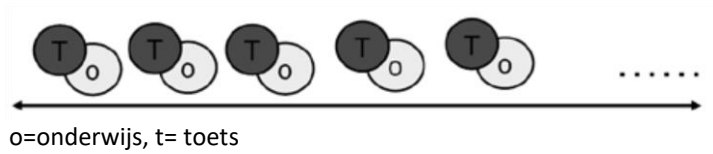
Gestandaardiseerde toetsen
geven inzicht in
de ontwikkeling van de leerling

Leerkrachten verzamelen
op formele en informele wijze
informatie over
de ontwikkeling van leerlingen

Met behulp van cijfers kan
passende feedback worden gegeven

Leerlingen van hetzelfde leerjaar,
groep of niveau krijgen op
hetzelfde moment eenzelfde toets

De inhoud en het moment
van toetsen zijn flexibel

Groei en ontwikkeling staan centraal

De leerling wordt beoordeeld op basis van vooraf vastgestelde criteria

Leerlingen bepalen samen met de leerkracht wat een passende vervolgactie is in hun leerproces

Leren is gericht op de toets

Resultaten van de toetsen
geven inzicht in
het leerproces van de leerling

De leerling heeft de regie
over het eigen leren

Leerling helpen elkaar in eigen taal
(peer review)

De focus leggen op successen
in het leerproces van de leerling